

ἀπηλλαγμένων τῶν φυλετικῶν καὶ τοπικῶν περιστάσεων. Σὺν πᾶσι δὲ τούτοις, Ἄγγλος ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, Ἄγγλος μέχρι μυελοῦ τῶν ὀστέων, κουάκερος, ὑδροπότης, νηματοκλώστης, φιλάνθρωπος καὶ ἱεραπόστολος Εὐαγγελιστής. Ἐκ τῆς ἐντυπώσεως ἦν προξενεῖ ἐπὶ σοῦ δύνασαι νὰ κρίνης πλέον περὶ ἐκείνης ἦν δύναται νὰ παραγάγη ἐπὶ τῶν πολλῶν, ἀνερχόμενος εἰς τὴν ὑπάτην. Ἐν τῇ Βουλῇ ὁσάκις αὐτὸς ἐγείρεται, οἱ πάντες σιωπῶσι δὲν ὑπάρχει ἄλλος πλὴν αὐτοῦ.

Ὁ κ. Γλάδστον εἶνε καὶ αὐτὸς ἐπίσης ὑψηλὴ συνείδησις καὶ ἐντεῦθεν ἀπορροεῖ ἡ κυριωτάτη αὐτοῦ ἰσχὺς. Ἀλλὰ πρὸ παντὸς μελετᾷ κατὰ βάθος τὰ ζητήματα περὶ τῶν ὁποίων πραγματεύεται. Εἶνε ὁ σοφὸς γινόμενος Λόγος. Ὁ ῥήτωρ τῶν ὑποθέσεων, ὅστις ἐξήντησε πάσας τὰς πηγὰς, ὅστις ἀφωμίωσεν ἑαυτῷ καὶ τὰς ἐλαχίστας ἀτόμους οὐσίας τοῦ ὑποκειμένου του καὶ τοῦ ὁποίου δὲν ὑπάρχει ἐφάμιλλος εἰς τὸ συσπειρῶσαι, διατάξει καὶ ἀνελιξῆαι αὐτὰς ἐν παρατάξει μάχης πρὸ τοῦ ἐξεστηκίτου ἀκροατηρίου του.

Ἐὰν ἡ εὐγλωττία του δὲν ἐμφορῆται ὑπὸ τοσοῦτον ἰσχυρᾶς πνοῆς ὅσον ἡ τοῦ κ. Βράϊτ, ἀλλὰ τὸ ἀξίωμα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς Βουλῆς εἶνε ἰσοβάθμιον. Τοῦτο δὲ ἐδράζεται ἐπὶ τῆς ἐναργοῦς τιμιότητος αὐτοῦ, ἐπὶ τοῦ σεβασμοῦ ὃν οἱ τε οὐδέτεροι καὶ οἱ πονηροὶ ἐκόντες ἄκοντες αἰσθάνονται πρὸς τὰς ὀρισμένας γνώμας ὅταν ᾧσιν αὐταὶ εἰλικρινεῖς. Ὅποιοι πόλοι ἀντίθετοι ἦσαν αὐτὸς καὶ ὁ μακαρίτης ἀντίπαλος αὐτοῦ, ὁ λόρδος Βήκονσφελδ! Ἀληθῶς ὁ Δισραέλης ἦτο ῥήτωρ δηκτικώτερος, ἐκ διαλειμμάτων μεταρσιώτερος καὶ μᾶλλον ταυσιπίτερος. Ἀλλὰ ποία ἠθικὴ ἐλαφρότης, ποία ἔλλειψις ἀρχῶν, ποία ἀπουσία ἔρματος, ἐντεῦθεν δὲ καὶ ποία ναυάγια!... Ἀναμφιβόλως ὁ Θωμᾶς Καρλύλος περὶ αὐτοῦ ἐσκέπτετο, ὁπότε ἔγραφε:

«Καὶ ὑπάρχει τι εἰδεχθέστερον ὑπὸ τὸν ἦλιον παρὰ τὸν εὐγλωττον ἄνθρωπον τὸν λέγοντα ψεύδη!...»

(Ἔπεται συνέχεια).

ΥΓΙΕΙΝΗ

Περὶ ἐπιθεωρήσεως τῶν κρεάτων.

Ἐν προλαβοῦσι φύλλοις τῆς Ἐστίας ἐγένετο λόγος περὶ τοῦ διὰ τὴν δημοσίαν ὑγίαν τὸσον οὐσιώδους ζητήματος τῶν νοσηρῶν κρεάτων. Ἦδη μεταφερόμεν τὴν κατωτέρω λίαν ἐνδιαφέρουσαν συζήτησιν, ἣν ἀποσπῶμεν ἐκ τῶν πρακτικῶν τῆς συνεδριάσεως τῆς 29ης μαρτίου (ἔ. ν.) 1884 τῆς ἐν Βρυξέλλαις Ἰατρικῆς Ἀκαδημίας.

«Ὁ κ. Hugues, στρατιωτικὸς κτηνίατρος, ἐπαναλαμβάνει τὴν συζήτησιν περὶ τῶν ἐξῆς δύο ζητημάτων α') ἐὰν τὰ ἐφθαρμένα

κρέατα, ἢτοι τὰ προερχόμενα ἐξ ἀρρώστων ζώων, δύναται νὰ παραδίδωνται εἰς τὴν κατανάλωσιν, καὶ β') ἐν ἡ περιπτώσει τοιαῦτα κρέατα δὲν πρέπει νὰ καταναλίσκωνται, τίνι τρόπῳ καὶ διὰ τίνος πρέπει νὰ γίνωνται αἱ ἐπιθεωρήσεις. Ὁ κ. Hugues ἀπαριθμεῖ τὴν μεγίστην ποσότητα τῶν κρεάτων, τὰ ὅποια οἱ ἐν ταῖς μεγαλουπόλεσιν ἐπιθεωρηταὶ ἀπορρίπτουσιν ἀπὸ τῆς καταναλώσεως, διατάσσοντες τὴν κατάχωσιν αὐτῶν. Εἶνε τὰ κρέατα ταῦτα νοσηρά; Ὁ κ. Hugues εἶνε πεπεισμένος, ὅτι τὰ κρέατα ταῦτα εἶνε τῷ ὄντι νοσηρά. Φέρει δὲ εἰς ἀπόδειξιν τῆς πεποιθήσεώς του ἀποδείξεις ἐπιστημονικὰς καὶ κλινικὰς.

«Καθὸς ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐπιστημονικὰς ἀποδείξεις, ὁ κ. Hugues ὑπομνήσκει τὰ παρα πολλῶν σοφῶν γενόμενα πειράματα, δι' ὧν ἀποδεικνύεται, ὅτι τὰ φυματιώδη προϊόντα μεταδίδονται ἀπὸ τῶν ζώων εἰς τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ ἀνάπαλιν. Αἱ ὀξείαι φλογώσεις, ἃς ἐπακολουθοῦσι φαινόμενα γαγγραινώδη ἢ σηψαιμικά, εἶνε συχνότατα εἰς τὰ ζῶα. Γνωστὴ δὲ εἶνε ἡ ὀξύτης καὶ ἡ δραστικότητα τοῦ σηπτικοῦ ἰοῦ. Ὁ κ. Hugues πιστεύει, ὅτι ἐν τῇ χρήσει τῶν κρεάτων τούτων ἤθελεν εὐρεθῆ ἡ αἰτιολογικὴ ἐξήγησις πλείστων τυφοειδῶν ἐπιδημιῶν, αἰτινες ἐμάστισαν τὸ ἀνθρώπινον γένος.

«Ὁ ἀγορεύων μετὰ ταῦτα διεξέρχεται πάσας τὰς κολλητικὰς καὶ παρασιτικὰς νόσους, αἰτινες ἀπὸ τῶν ζώων δύναται νὰ μεταδοθῶσιν εἰς τὸν ἄνθρωπον, οἷαι εἰσὶν ἐν παραδείγματι ἡ μάλις καὶ ὁ τύφος. Μεταβαίνων δὲ εἰς τὰ κλινικὰ διδόμενα, ἀναφέρει πολλὰ γεγονότα, ἐν οἷς παρετηρήθη ἡ ἄμεσος σχέσις μετὰ τῆς χρήσεως γάλακτος ἢ κρεάτων προερχομένων ἀπὸ ζώων ἀρρώστων καὶ τῆς ἀναπτύξεως σοβαρωτάτων νόσων, συχνάκις θανατηφόρων.

«Αἱ ἐπιθεωρήσεις εἶνε ἐπομένως ἀπολύτως ἀναγκαῖαι, συμπεραίνει ὁ κ. Hugues. Δέον νὰ γίνωνται αὐταὶ ἐπὶ τε τοῦ ζῶντος ζώου καὶ ἐπὶ τοῦ σφαχθέντος ζώου. Δέον δὲ νὰ ἐκτελῶνται ἀποκλειστικῶς παρὰ κτηνιάτρων, οἵτινες εἶνε οἱ μόνοι ἀρμόδιοι. Ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην οἱ κρεοπῶλαι εἶνε τὸσον ἀνωφελεῖς, ὅσον ἀνωφελεῖς εἶνε διὰ τὰς αὐτοψίας οἱ ὑπηρεταὶ τῶν ἀνατομικῶν ἀμφιθεάτρων.

» Ὁ κ. Willems. — Ἐπιτήρησις νοθμῶν καὶ ἀρμόδια ἀποβαίνει ἀναγκαία. Ἀλλ' ὁ κ. Depaire διατείνεται, ὅτι δὲν εἶνε βεβαιωμένον ἐπιστημονικῶς, ὅτι εἶνε βλαβερόν εἰς τὴν ὑγίαν τὸ κρέας τὸ προερχόμενον ἀπὸ ζώων ἀρρώστων. Πλὴν ἐὰν ἡ γνώμη αὕτη ἐπεκράτει, μεγίστη ἤθελεν ἐπέλθει βλάβη εἰς τὴν δημοσίαν ὑγίαν. Καί, ἡ κατανάλωσις κρεάτων προερχομένων ἀπὸ ζώων προσβληθέντων ὑπὸ λύσσης, ὑπὸ μάλις, ὑπὸ φυματιώσεως δέον ν' ἀποκλεισθῆ

ἀπὸ τῆς μαγειρικῆς χρήσεως ὁ κίνδυνος εἶνε ἐπιστημονικῶς βεβαιωμένος, οἰαδῆποτε καὶ ἂν ἦνε ἡ θύρα δι' ἧς εἰσέρχεται ὁ ἰός. Δὲν ἔχω ἀνάγκην ν' ἀναφέρω νέα γεγονότα. Πλείστα τοιαῦτα ἐξετέθησαν ἐνώπιον ὑμῶν. Ἡ φυματίωσις τοῦ ἀνθρώπου θανατώνει τὸ πέμπτον τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Εὐρώπης. Εἶνε δὲ ἡ νόσος αὕτη συχνοτέρα ἐν ταῖς πόλεσιν ἔνθα καταναλίσκονται παντὸς εἶδους κρέατα, ἢ ἐν ταῖς ἐξοχαῖς ἔνθα ἡ κρεωφαγία εἶνε ὀλίγη. Ἡ μεταδοτικότης τῆς φυματίωσεως εἶνε πρὸ καιροῦ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ παραδεδεγμένη, οὔτε δύναται τις ν' ἀρνηθῆ ταύτην μετὰ τὰ πειράματα τῶν Willemin, Klebs, Toussaint, Gerlach, Koch, κτλ. Ἀφ' οὗτου δ' ὁ Koch ἀνεκάλυψε τὸ μικροζῶον τῆς φυματίωσεως, δυνάμεθα νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι ἡ νόσος αὕτη εἶνε ἡ αὐτὴ παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ παρὰ τοῖς ζώοις, καὶ ὅτι μεταδίδεται ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ ζῶα καὶ τὸ ἀνάπαλιν. Πῶς εἶνε λοιπὸν δυνατόν νὰ βεβαιώμεν ἤδη, ὅτι ἡ τροφή διὰ κρέατος φυματώδους εἶνε ἀβλαβής; Ὑπενθυμίζω ὑμῖν τὰ συμπεράσματα τὰ γενόμενα παραδεκτὰ κατὰ τὸν παρελθόντα σεπτέμβριον ὑπὸ τῆς διεθνoῦς συνόδου τῶν κτηνιατρῶν ἐν Βρυξέλλαις. Τὸ κυριώτατον ἐκ τῶν συμπερασμάτων τούτων ἦτον, ὅτι ἡ φυματίωσις εἶνε κολλητική, καὶ ὅτι εἶνε ἄφευκτον ν' ἀποβάλλωμεν ἀπὸ τῆς ἀγορᾶς τὸ κρέας τὸ ἀπὸ φυματιῶντος ζώου προερχόμενον.

«**Ο** κ. **Boens.**—Ὅτε ἐπαρουσίασα τὴν πρότασίν μου τῷ 1882, δὲν περιέμενα νὰ λάβω τὴν ἀπευθυνθεῖσάν μοι πρόκλησιν. Ὁ κ. Depaire ζητεῖ γεγονότα, αἰ ἀπὸ καθέδρας βεβαιώσεως δὲν ἐπαρκoῦσιν αὐτῷ κτλ. Κατηγοροῦμένη λοιπὸν ὡς μὴ φέρων οὐδὲν γεγονὸς εἰς ὑποστήριξιν τῆς προτάσεώς μου. Οἱ ἀγορεύσαντες ἔκτοτε ἔφερον, πιστεύω, ἐπαρκῆ γεγονότα καὶ ἀποδείξεις. Τῷ 1875, ἀπὸ δευτέρας εἰς πέμπτην τῆς ἐβδομάδος, ἐν χωριδίῳ ἐν ᾧ δὲν ὑπῆρχον ἄρρώστοι προσεβλήθησαν τεσσαράκοντα τρία ἄτομα ὑπὸ τύφου. Πάντες οἱ ἄρρώστοι οὗτοι εἶχον φάγει ἀπὸ τοῦ κρέατος νοσοῦσης ἀγελάδος. Τῷ 1872 ὑπῆρχεν ἐν Charleroi κρεοπωλεῖον ἰππέιου κρέατος. Αἴφνης ἐν διαστήματι ὀκτῶ ἡμερῶν, τεσσαράκοντα τέσσαρα ἄτομα φαγόντα ἐκ τοῦ κρέατος τοῦ κρεοπωλεῖου τούτου ἀσθενοῦσι καὶ ἀποθνήσκουσι. Ἄλλως τε αὕτη ἡ μακρὰ ἐκθεσις τοῦ κ. Wehenkel, ἧτις φέρει καὶ τὴν ὑπογραφήν τοῦ κ. Depaire, περιέχει ἐπαρκεῖς ἀποδείξεις.

«**Ο** κ. **Wehenkel,** εἰσηγητής. — Ἐκ τῆς συζητήσεως προκύπτει, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ληφθῆ ἀπόφασις ἀπόλυτος. Δέον νὰ διακρίνωμεν τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον ἀπὸ τοῦ μὴ ἀπολύτως ἀναγκαῖου. Δέον νὰ ἐπισκοπήσωμεν τὴν ἐπενέργειαν τοῦ κρέατος ἐπὶ τοῦ καταναλίσκοντος αὐτὸ ἀτόμου, ὡς ἐπίσης καὶ αὐτὴν τὴν ἐπὶ τοῦ ὠμοῦ

κρέατος διὰ τῶν χειρῶν ἐργασίαν τῶν ἐπιτραμμένων τὴν παρασκευὴν αὐτοῦ. Κατὰ γενικὸν ὄρον, τὸ κρέας δύναται νὰ εἶνε ἐπιβλαβὲς ἔνεκα τῆς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον προκεχωρημένης ἀποσυνθέσεώς του, ἔνεκα τοῦ μαρasmus ὑφ' οὗ τὸ ζῶον ἐπάσχε, καὶ τέλος ἔνεκα τῶν παθολογικῶν ἀλλοιώσεων ἃς ἐπαρουσίαζεν. Ὑπάρχει λοιπὸν σειρά ὀλόκληρος ἀφορμῶν σοβαρωτάτων, ὅπως ὑποστηριχθῆ ἡ ἰδέα σπουδαίας ἐπιθεώρησης τῶν κρεάτων ἐνεργουμένης ὑπ' ἀνδρῶν ἀρμοδίων.

«**Ο** κ. **Depaire.** — Εἶνε εὐτυχῆς, λέγει, ὅτι προεκάλεσε τὰς ἀνωτέρω ἐξηγήσεις. Διαμαρτύρεται ὅμως κατὰ τῆς πλάνης τοῦ κ. Willems, διότι οὐδέποτε ἐβεβαίωσεν, ὅτι τὸ κρέας τῶν ἄρρώστων ζῶων δὲν ἦτον ἐπιβλαβὲς εἰς τὴν ὑγείαν, ἀλλ' ἐπεριωρίσθη νὰ ζητήσῃ ἀποδείξεις. Ἄλλ' ἐὰν ἀναδιφῶμεν τὸ τελευταῖον τεῦχος τοῦ Δελτίου τοῦ Συμβουλίου τῆς ὑγιεινῆς τῆς Γαλλίας, θέλομεν ἀναγνώσει, ὅτι ὁ κ. Bouley θέτει ἔτι τὸ ζήτημα, ἐὰν εἶνε νοσηρὰ τὰ περὶ ὧν ὁ λόγος κρέατα. Ἡ γνώμη ἐπομένως ἢ παρὰ τῶν πλείστων ἐκ τῶν προλαλησάντων ὑποστηριχθεῖσα, δὲν εἶνε τόσον ἀσφαλῶς βεβαιωμένη, ὥστε νὰ μὴ ζητήσωμεν καὶ ἄλλας πληροφορίας. Τὸ ἐπ' ἐμοὶ πιστεύω, ἐπιλέγει ὁ κ. Depaire, ὅτι ὀφείλομεν νὰ εἴπωμεν πρὸς τὰς ἀρχὰς τὰδε. — Χρήσιμον εἶνε νὰ ὀργανίσῃτε ἐπιθεώρησιν σπουδαίαν τῶν εἰς τὴν κατανάλωσιν προωρισμένων κρεάτων, διότι ἡ παρούσα ἐπιθεώρησις εἶνε ὄλως ἀπατηλή.»

* *

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

Χελιδόνι μου καυμένο,
πές μου, πές μου διατί
ἔχεις στήθος ματωμένο
καὶ νοῦρά ψαλιδοστή;

Ἐπερνοῦσ' ἀπὸ τὴν Πόλιν,
ἀπὸ τὴν Ἁγία-Σοφία,
μ' ὄλη τὴν χαρὰ καὶ μ' ὄλη
τὴν ἀρχαία μ' εὐμορφία.

Καλοκαίρι νὰ μηνύσω
στὸν Γραϊκὸ τὸν βασιλιά,
καὶ στὸ σπίτι του νὰ κτίσω
τὴν μικρὴ μου τὴν φωλιά.

Δὲν τὸν ἡῦρα ξενοιασμένο
στὸ χρυσὸ του τὸ θρονί·
δὲν τὸν εὔρηκα σκυμμένο
σ' ἐκκλησιά νὰ προσκυνῆ.

Δὲν τὸν ἡῦρα σὲ παλάτι
μὲ μιὰ ἀγάπη μυστικιά,
μόν' τὸν ἡῦρα π'άνου στ' ἀτι
ποῦ πολέμα τὴν Τουρκιά.